

INFOBLAD

Foto: Johan Sjöström

Ökar de mest skadliga vegetationsbränderna i ett framtida klimat?

I stora delar av norra och östra Europa utgör vårbränder i fjolårsgräs på öppen mark en ännu större andel av bränderna. Även om dessa snabba, men oftast mindre, bränder får mindre utrymme medialt visar forskning att de ligger bakom de flesta skador på människor och byggnader. Jämfört med risken för bränder i skog är gräsbrandrisken känsligare för snabba väderomslag och helt avhängd hur långt tillväxten av årets gröna gräs har fortskridit. Sverige är unikt med ett varningssystem som tar hänsyn till gräsets tillväxt, vilket också fungerat i Östeuropa.

Gräsbrandsrisken ökar i takt med att färre gräsmarker hålls efter och klimatförändringarna driver både skogs- och gräsbrandrisken genom högre temperaturer och lägre luftfuktighet. Samtidigt växer gräset tidigare under varma vintrar, vilket tvärt om förkortar säsongen, och förändrad solinstrålning påverkar dygnsdynamiken. Det är därför osäkert hur klimatförändringarna påverkar risken.

Syfte och mål

Syftet med projektet är att besvara frågeställningen: "Hur förväntas antalet högriskdagar av gräsbrandsrisk förändras i norra och östra Europa under det 21:a århundradet baserat på de senaste prognoserna för framtida klimat? Vi vill reda ut hur den fenologiska förskjutningen balanseras mot förväntad förändring av väderparametrar (som även de bidrar åt olika håll). Vi vill också reda ut hur förändringarna varierar över de relevanta europeiska områdena där ofta fler människor och hus skadas av vårbränder. Vi kommer att beräkna

gräsbrandsrisken för flera områden i norra och östra Europa med både historiska data och minst två framtida scenarier utifrån allra senaste klimatprognoserna. Klimatmodellerna samt det historiska dataunderlaget som krävs för arbetet finns redan tillgängligt på EU:s jordobservationsprogram Copernicus och RISE ska utveckla en metod för att beräkna framtida risk för gräsbrand från dygnsbaserad väderdata via korrelationer med högupplöst tidsbaserad data från de senaste 50 åren.

Projektinformation:

Projektgruppen:

Johan Sjöström och Frida Vermina Plathner,
RISE, Research Institutes of Sweden.

Projekt tid: 2025-08-01 – 2026-02-01

Projekt budget: 320 540 kr

FINANSIERAD AV BRANDFORSK

Brandforsks verksamhet möjliggörs av stöd från olika organisationer i samhället. Läs mer om våra stödorganisationer på www.brandforsk.se